Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/2354

10.10.2024.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2024/2354

(2024. gada 11. aprīlis)

par Eiropas Savienības aģentūru 2022. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu: sniegums, finanšu pārvaldība un kontrole

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumus par Eiropas Savienības aģentūru 2022. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Komisijas ziņojumu par paveikto darbu attiecībā uz 2021. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (COM(2023)0384),

— ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2022. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 ([2]), un jo īpaši tās 68. un 70. pantu,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 18. decembra Deleģēto regulu (ES) 2019/715 par finanšu pamatregulu struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu un minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 70. pantā ([3]), un jo īpaši tās 105. pantu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumus,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0118/2024),

A. tā kā šajā rezolūcijā ir iekļauti horizontāli konstatējumi, kas attiecas uz visām struktūrām Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 70. panta nozīmē un kas ir daļa no lēmumiem par budžeta izpildes apstiprināšanu saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 262. pantu un Parlamenta Reglamenta V pielikuma 3. pantu;

B. tā kā šajā rezolūcijā arī ir iekļauti horizontāli konstatējumi, kas attiecas uz *Euratom* Apgādes aģentūru un kas ir daļa no lēmuma par budžeta izpildes apstiprināšanu saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 262. pantu un Parlamenta Reglamenta V pielikuma 3. pantu;

C. tā kā Savienības aģentūrām būtu jākoncentrējas uz uzdevumiem ar acīmredzamu Eiropas pievienoto vērtību un šādu uzdevumu izpildes organizēšana būtu jāoptimizē, lai Savienības nodokļu maksātāju interesēs izvairītos no darbības pārklāšanās;

D. tā kā saistībā ar budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru budžeta izpildes apstiprinātājiestāde vēlas uzsvērt, ka ir īpaši svarīgi vēl vairāk pastiprināt Savienības iestāžu demokrātisko leģitimitāti; tā kā šajā sakarībā ir nepieciešama pārredzamības un pārskatatbildības palielināšana, kā arī uz sniegumu balstīta budžeta izstrāde un labas cilvēkresursu pārvaldības nodrošināšana,

([1]) OV C, C/2023/594, 27.10.2023.
([2]) OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.
([3]) OV L 122, 10.5.2019., 1. lpp.

1. norāda, ka 33 decentralizēto Savienības aģentūru 2022. gada budžetos saistību apropriāciju kopējais apmērs bija aptuveni 3 471 miljons EUR jeb par 8,2 % vairāk nekā 2021. gadā, savukārt maksājumu apropriāciju kopējais apmērs bija 3 035 miljoni EUR jeb par 1,78 % mazāk nekā 2021. gadā; turklāt norāda, ka no 3 035 miljonus EUR vērtajām maksājumu apropriācijām aptuveni 2 781 miljons EUR jeb 74,85 % no aģentūru kopējā 2022. gada finansējuma tika finansēti no Savienības vispārējā budžeta (salīdzinājumam: 2021. gadā – 77,27 %); turklāt pieņem zināšanai, ka aptuveni 935 miljoni EUR tika finansēti no pakalpojumu maksām un iesaistīto valstu tiešajām iemaksām (šis rādītājs salīdzinājumā ar 2021. gadu palielinājies par 28,23 %);

2. norāda, ka visu decentralizēto Savienības aģentūru 2022. gada galīgo budžetu (pēc budžeta grozījumiem) kopējais apmērs bija aptuveni par 16 % lielāks nekā 2021. gadā, savukārt inflācijas līmenis Savienībā 2022. gada oktobrī bija sasniedzis 11,5 %; šajā sakarībā norāda, ka dažām aģentūrām 2022. gada budžeta palielinājums salīdzinājumā ar 2021. gada budžetu bija iespaidīgs, proti, vairāk nekā + 60 % (*ENISA*, *eu-LISA*, *EFCA*), aptuveni 30 % vai vairāk (*ELA*, *EEA*, *Frontex*) un vairāk nekā + 20 % (*EUSPA*, *EUAA*);

3. norāda, ka Eiropas Revīzijas palāta (turpmāk – "Revīzijas palāta") savā gada ziņojumā par Savienības aģentūrām attiecībā uz 2022. gadu (turpmāk – "Revīzijas palātas ziņojums") ir secinājusi, ka aģentūru 2022. gada 31. decembrī slēgtā finanšu gada pārskatu revīzijas rezultāti nav tik pozitīvi kā iepriekšējā gadā, t. i., 2021. gadā, un ka galvenais nepamatoto maksājumu cēlonis joprojām ir publiskā iepirkuma procedūru nepilnības;

Galvenie Revīzijas palātas konstatētie riski

4. norāda, ka no Revīzijas palātas ziņojuma izriet, ka vispārējais risks saistībā ar aģentūru pārskatu ticamību kopumā ir zems tāpat kā 2021. gadā, ņemot vērā, ka pārskati sagatavoti, piemērojot Komisijas grāmatveža pieņemtos grāmatvedības noteikumus un pamatojoties uz starptautiskajiem grāmatvedības standartiem;

5. uzsver, ka no Revīzijas palātas ziņojuma izriet, ka – tāpat kā 2021. gadā – vispārējais risks saistībā ar aģentūru pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību lielākajai daļai aģentūru ir zems, savukārt vidējs šis risks ir aģentūrām, kuras savu darbību daļēji finansē pašas un kurām piemēro īpašu regulējumu attiecībā uz pakalpojumu maksu iekasēšanu un citiem ieņēmumiem;

6. piebilst, ka saskaņā ar Revīzijas palātas viedokli risks, kas saistīts ar aģentūru pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību, kopumā uzskatāms par vidēju, taču konkrētās budžeta sadaļās tas var svārstīties no zema līdz augstam; norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas viedokli risks, kas saistīts ar I sadaļu ("Personāla izdevumi"), kopumā ir zems, ar II sadaļu ("Administratīvie izdevumi") saistītais risks tiek uzskatīts par vidēju, savukārt III sadaļā ("Pamatdarbības izdevumi") tas var svārstīties no zema līdz augstam atkarībā no aģentūras un tās darbības izdevumu veida; norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas viedokli risks, kas saistīts ar III sadaļu, ir līdzīgs ar II sadaļu saistītajam riskam, taču, tā kā III sadaļā ir runa par daudz lielākām summām, tiek uzskatīts, ka ietekme ir lielāka;

7. ar bažām konstatē, ka Revīzijas palāta jau piekto gadu pēc kārtas vērtē risku pareizas finanšu pārvaldības jomā kā vidēju un galvenokārt to saista ar publiskā iepirkuma procedūrām, kas nenodrošināja saimnieciski visizdevīgos risinājumus; turklāt norāda, ka publiskie līdzekļi vienmēr ir jāizmanto lietderīgi, ņemot vērā nodokļu maksātāju intereses;

8. norāda, ka ar budžeta pārvaldību saistīto risku Revīzijas palāta uzskata par zemu, jo, kaut gan Revīzijas palātas veiktajā revīzijā tika konstatēts augsts pārnesumu līmenis apropriācijām, par kurām bija uzņemtas saistības, saskaņā ar Revīzijas palātas viedokli šādi pārnesumi tomēr bijuši pamatoti darbību daudzgadu rakstura vai no aģentūrām neatkarīgu iemeslu dēļ; aicina aģentūras nostiprināt budžeta pārvaldību un finanšu plānošanu, nosakot vērienīgus galvenos snieguma rādītājus (*KPI*) finanšu jomā un aktīvi uzraugot finansiālo un budžeta sniegumu visa gada gaitā, lai neveidotos nepieņemami augsts pārnesumu līmenis;

9. atgādina, ka 2020. gadā Revīzijas palāta vairākās izpildaģentūrās izmēģināja automatizētas pārskatu revīzijas procedūras; norāda, ka 2021. gadā Revīzijas palāta šo pieeju paplašināja, izmantojot šādas procedūras visās aģentūrās, tomēr decentralizētajām aģentūrām Revīzijas palāta piemērojusi desmit procedūras, kas attiecās vienīgi uz algām; atzīst Revīzijas palātas apņemšanos paplašināt digitālo revīzijas tehnoloģiju izmantošanu citās jomās un visās aģentūrās; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Revīzijas palātas 2022. gadā sākto izmēģinājuma projektu attiecībā uz aģentūru publiskā iepirkuma revīzijas aspektu digitalizēšanu; aicina Revīzijas palātu turpināt informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šā izmēģinājuma projekta rezultātiem;

10. atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta ir paziņojusi, ka vairumā gadījumu (67 no 121 apsvēruma, kuru izskatīšana 2021. gada beigās nebija noslēgta) aģentūras ir veikušas korektīvus pasākumus, lai ņemtu vērā iepriekšējo gadu revīzijās paustos apsvērumus; tomēr ar bažām konstatē, ka ir palielinājies to iepriekšējos gados pausto apsvērumu skaits, kuri gada beigās palikuši neizskatīti (2021. gadā – 48 apsvērumi, 2022. gadā – 54 apsvērumi); aicina visas attiecīgās aģentūras noteikt piemērotas korektīvās darbības un turpināt cītīgi pievērsties tiem Revīzijas palātas apsvērumiem, kuru izskatīšana ir sākta, bet nav pabeigta vai vēl nav sākta;

Budžeta un finanšu pārvaldība

11. ar gandarījumu uzsver, ka no Revīzijas palātas ziņojuma izriet, ka, vērtējot pārskatu ticamību, visām aģentūrām ir sniegts revīzijas atzinums bez iebildēm; turklāt norāda, ka Revīzijas palāta ir sniegusi atzinumu bez iebildēm par visu aģentūru pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību; konstatē, ka attiecībā uz aģentūru pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību Revīzijas palāta ir sniegusi atzinumu bez iebildēm gandrīz visu aģentūru gadījumā, izņemot četras: Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centru (*CdT*), Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūru (*CEPOL*), Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (*ECDC*) un Eiropas Savienības Aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*); ar bažām konstatē, ka Revīzijas palāta sniegusi atzinumus ar iebildēm sakarā ar neatbilstošiem izdevumiem 1,3 miljonu EUR apmērā (*CdT*), 4,26 miljonu EUR apmērā (*CEPOL*), 0,6 miljonu EUR apmērā (*ECDC*), kā rezultātā Revīzijas palāta aplēsusi, ka neatbilstošo izdevumu kopsumma ir 2,8 % no kopējām 2022. gadā pieejamajām maksājumu apropriācijām, un 17,8 miljonu EUR apmērā (*eu-LISA*);

12. norāda, ka, vērtējot pārskatu ticamību, Revīzijas palāta savā ziņojumā iekļāvusi apstākļu akcentējuma punktu attiecībā uz Eiropas Zāļu aģentūru (*EMA*), Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru (*ERA*), Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi (*ESMA*), Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru (*EUAA*), Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*), *eu-LISA* un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūru (*Frontex*); norāda, ka *EMA* gadījumā apstākļu akcentējuma punkts attiecas uz joprojām pastāvošo problēmu saistībā ar telpu nomas līgumu aģentūras iepriekšējai mītnei Londonā, kurš ir spēkā līdz 2039. gadam bez iespējām priekšlaicīgi izbeigt līguma darbību un no kura izrietošās potenciālās saistības 2022. gada 31. decembrī lēstas 366 miljonu EUR apmērā, kā arī uz šo telpu apakšnomnieka galvenā mātesuzņēmuma neskaidro finansiālo situāciju; zina, ka 2024. gada 11. janvārī Eiropas Parlamenta Budžeta komiteja rīkoja viedokļu apmaiņu ar Iestādi par iespējām grozīt apakšnomas līgumu, ko *EMA* noslēgusi par aģentūras bijušajām telpām Londonā; norāda, ka *ERA* un *Eurojust* gadījumā apstākļu akcentējuma punkts saistīts ar jaunas budžeta, grāmatvedības un finanšu sistēmas (*SUMMA*) ieviešanu, ko Komisija veic izmēģinājuma kārtā; norāda, ka *EUAA* gadījumā apstākļu akcentējuma punkts ir saistīts ar nelikumīgā un neprovocētā Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ietekmi uz *EUAA* darbībām; norāda, ka *eu-LISA* gadījumā apstākļu akcentējuma punkts ir saistīts ar kavējumiem ieceļošanas/izceļošanas sistēmas īstenošanā un ar attiecīgo ietekmi uz *eu-LISA* darbībām; norāda, ka *Frontex* gadījumā apstākļu akcentējuma punkts saistīts ar to, ka jau otro gadu pēc kārtas nebija validēta aģentūras grāmatvedības sistēma, kā arī ar nepareizi aprēķinātām Šengenas zonā neietilpstošo valstu iemaksām, proti, šī summa bija par 3,2 miljoniem EUR mazāka, nekā attiecīgajām valstīm 2022. gadā būtu bijis jāiemaksā *Frontex* budžetā; norāda, ka *ESMA* gadījumā apstākļu akcentējuma punkts saistīts ar nenoteiktību attiecībā uz kādas tiesvedības iznākumu un ka no Revīzijas palātas ziņojuma izriet, ka šis punkts pilnībā attiecas arī uz *ESMA* maksājumu likumību un pareizību;

13. pieņem zināšanai Revīzijas palātas atkārtoti pausto konstatējumu attiecībā uz Šengenas asociēto valstu iemaksām, proti, ka nolīgumos paredzētās atšķirīgās metodes asociēto valstu iemaksu aprēķināšanai rada risku, ka šie iemaksu nolīgumi tiks īstenoti kļūdaini; norāda uz Revīzijas palātas ziņojumā pausto aicinājumu *EUAA* un *Frontex* sadarboties ar Komisiju, lai precizētu juridisko pamatu tam, kā aprēķināmas Šengenas asociēto valstu iemaksas šo aģentūru budžetos, vajadzības gadījumā atkārtoti apspriežot nolīgumus ar Šengenas asociētajām valstīm, lai to iemaksas korekti atspoguļotu šo valstu ekonomikas apmēru salīdzinājumā ar Savienības ekonomikas apmēru; šajā sakarībā aicina Komisiju risināt šo jautājumu gaidāmajās sarunās ar Šengenas asociētajām valstīm par jauniem nolīgumiem, kas attieksies uz minēto valstu piedalīšanos *EUAA* un *Frontex* darbā, un tādējādi nodrošināt lielāku skaidrību šajā jautājumā;

14. ar bažām pieņem zināšanai, ka Revīzijas palāta 16 aģentūrās konstatējusi nepilnības, kas saistītas ar dažādiem budžeta pārvaldības aspektiem, piemēram, pārmērīgiem apropriāciju pārnesumiem, augstu novēlotu maksājumu īpatsvaru un ar maksām/ieņēmumiem saistītiem jautājumiem; it īpaši norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu par strukturāliem un regulāri vērojamiem lieliem pārnesumiem piecās aģentūrās (*ACER*, *EFCA*, *ELA*, *eu-LISA* un *FRA*); atkārtoti aicina ievērot budžeta gada pārskata principu; pievienojas Revīzijas palātas ieteikumam, ka attiecīgajām aģentūrām būtu vēl vairāk jāuzlabo budžeta plānošanas un izpildes cikls, lai izvairītos no pārmērīgas kavēšanās darba programmu un iepirkuma plānu īstenošanā; atzinīgi vērtē vairāku aģentūru (piemēram, *ACER*, *eu-LISA* un *FRA*) 2022. gadā sāktās darbības un īstenotos pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot budžeta plānošanas un izpildes ciklus;

15. tomēr atgādina, ka noteiktos gadījumos augsto pārnesumu līmeni nosaka arī faktori, ko aģentūras nevar ietekmēt, piemēram, aģentūru darbību raksturs, kas aptver vairākus gadus ilgus periodus, vai nepieciešamība daudzkārt izmantot ārējos līgumslēdzējus laikposmos, kas pārsniedz attiecīgo finanšu gadu, jo trūkst darbinieku;

16. norāda uz Revīzijas palātas ziņojumā pausto konstatējumu, ka 2022. gadā vairākas aģentūras (piemēram, *ECDC* un Eiropols) savos maksājumos dotāciju saņēmējiem bija iekļāvušas ar deklarētajām izmaksām saistītā pievienotās vērtības nodokļa (PVN) atmaksu, tādējādi pārkāpjot Finanšu regulas 186. panta 4. punkta noteikumus, jo Revīzijas palātas ieskatā saņēmēji bija valsts iestādes, kas iesaistītas citas valsts iestādes darbībās, līdz ar to šie saņēmēji nebija tiesīgi saņemt PVN atmaksu; pieņem zināšanai attiecīgo aģentūru argumentus, kāpēc to nostāja šajā jautājumā atšķiras no Revīzijas palātas nostājas; pievienojas Revīzijas palātas ieteikumam, ka aģentūrām, pārvaldot dotācijas, jānodrošina atbilstība piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši attiecībā uz PVN atmaksu saņēmējiem, kas ir valsts iestādes; aicina Eiropas Savienības aģentūru tīklu (*EUAN*) izstrādāt vienotu izpratni par PVN atmaksu saskaņā ar Finanšu regulu;

17. atgādina, cik svarīgi ir izveidot un uzturēt aktīvu dialogu starp Komisiju un aģentūrām par pienācīgu resursu piešķiršanu un attiecīgo štatu sarakstu izstrādi, jo īpaši attiecībā uz piešķirto amata vietu pakāpēm;

Sniegums

18. norāda, ka visas aģentūras sava snieguma novērtēšanai izmanto dažādas galveno snieguma rādītāju (*KPI*) sistēmas, plānotos tiešos rezultātus vai nospraustos stratēģiskos mērķus; uzsver, ka *EUAN* varētu palīdzēt aģentūrām izmantot kopīgu *KPI* sistēmu; norāda, ka 2022. gadā 15 aģentūras savu gada darba programmu bija izpildījušas vairāk nekā 95 % apmērā, savukārt 14 aģentūrās izpildes līmenis bija zemāks par 95 %; atkārtoti aicina visas aģentūras ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par gada darba programmas izpildes līmeni, norādot to kā procentos izteiktu konsolidētu rādītāju; pauž gandarījumu par aģentūru izpildītajiem *KPI* un par to, ka aģentūras pievērsušas uzmanību pasākumiem, kas var uzlabot darba efektivitāti un rezultativitāti; tomēr iesaka aģentūrām ņemt vērā rādītājus, kuri vēl nav sasniegti vai kuru izpilde atpaliek; mudina aģentūras izmantot *EUAN* mehānismus, lai uzlabotu šo rādītāju sasniegšanu;

19. pieņem zināšanai visu aģentūru panākumus un sasniegumus 2022. gadā, kas bija neprovocētā un nepamatotā Krievijas agresijas kara pret Ukrainu pirmais gads; šajā sakarībā atzinīgi vērtē aģentūru ātro rīcību dažādās jomās, piemēram, tieslietu un iekšlietu jomā (piemēram, *EUAA*, *Frontex*, Eiropols, *FRA*), finanšu sistēmu uzraudzības jomā (piemēram, *ESMA*), drošības un aizsardzības jomā (piemēram, *EASA*) un nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības jomā (piemēram, *Eurofound*), par spīti grūtībām, ko rada ne tikai nelikumīgais karš Ukrainā, bet arī rekordaugsts inflācijas līmenis visā Savienībā un enerģētikas krīze;

20. uzsver, ka Savienības aģentūras veic nozīmīgu darbu, palīdzēdamas Savienības iestādēm sagatavot un īstenot Savienības politikas nostādnes un veikdamas noteiktus tehniskus, zinātniskus, operatīvus un pārvaldības uzdevumus, kā arī pierādījumos balstītu pētniecību; šajā sakarībā atkārtoti norāda, ka aģentūras ir jānodrošina ar resursiem tādā apmērā, kas ir proporcionāls uzticētajiem uzdevumiem, un tām ir nepieciešams pietiekams stabili nodarbinātu un ar pietiekamiem materiālajiem resursiem nodrošinātu darbinieku skaits; šajā sakarībā atkārtoti uzsver, ka ir jānodrošina adekvāti cilvēkresursi un finanšu resursi, lai aģentūras arī turpmāk varētu īstenot savas darba programmas, panākot ļoti augstu izpildes līmeni;

21. uzsver ES tieslietu un iekšlietu (TI) aģentūru svarīgo nozīmi, jo tām ir neatsverama loma Savienības rīcībpolitiku īstenošanā un tās nodrošina nozīmīgu atbalstu gan Savienības iestādēm un struktūrām, gan dalībvalstīm, veicot operatīvus, analītiskus, pārvaldības un uzraudzības uzdevumus tādās jomās kā pamattiesības, drošība un tiesiskums; tādēļ atkārtoti uzsver, ka TI aģentūru vajadzībām ir jānodrošina pienācīgi finanšu resursi un cilvēkresursi;

22. atzinīgi vērtē nodarbinātības, sociālo lietu un iekļaušanas jomā strādājošo aģentūru (*Cedefop*, *Eurofound*, *EU-OSHA*, *ETF* un *ELA*) veiktā darba augsto kvalitāti; turklāt atgādina par šo aģentūru specifiskajām pilnvarām un vadības struktūru specifisko sastāvu, kas balstās uz trīspusējības principu un līdz ar to ietver valstu iestāžu un sociālo partneru pārstāvjus; atzīst, ka pārvaldības struktūras ar savu locekļu starpniecību nodrošina nepieciešamo saskaņotību starp aģentūru darbu un ieinteresēto personu vajadzībām un prioritātēm; ar gandarījumu norāda uz hibrīdsanāksmju ieviešanu un rakstisku procedūru izmantošanu, kas palīdz samazināt klātienes sanāksmju izmaksas;

23. uzsver, ka aģentūras var vislabāk novērtēt resursu izmantojumu savu gada darba programmu īstenošanas un efektīvas uzticēto uzdevumu izpildes vajadzībām; uzsver, ka aģentūrām ir savstarpēji jāsadarbojas, lai pareizi sadalītu resursus; uzsver, ka aģentūrām ir ārkārtīgi svarīga loma pareizo projektu atbalstīšanā saskaņā ar, piemēram, Eiropas zaļo kursu, Eiropas sociālo tiesību pīlāru vai Savienības jauno Migrācijas un patvēruma paktu;

24. atzinīgi vērtē savstarpējo sadarbību un darba koordināciju, ko īsteno aģentūras, kuras darbojas vienā un tajā pašā jomā, piemēram, Eiropas uzraudzības iestādes, TI aģentūras, nodarbinātības, sociālo lietu un iekļaušanas jomā darbojošās aģentūras u. c., un transversālo sadarbību starp aģentūrām, kuras darbojas atšķirīgās politikas jomās;

25. ar bažām norāda uz to, ka Revīzijas palātas ziņojumā vērsta uzmanība uz divu aģentūru (*EUAA* un *EUSPA*) sniegto informāciju par neprovocētās un netaisnīgās agresijas pret Ukrainu ietekmi uz šo aģentūru darbību; šajā sakarībā norāda, ka ir palielinājies palīdzības pieprasījums no dalībvalstīm, kuras uzņem bēgļus no Ukrainas, un ir pārtraukta Krievijas nesējraķešu *Sojuz* izmantošana *Galileo* satelītiem;

Efektivitāte un ieguvumi

26. aicina aģentūras turpināt attīstīt sinerģiju (tādās jomās kā cilvēkresursi, iepirkums, digitalizācija, ēku apsaimniekošana, IT pakalpojumi un kiberdrošība), kā arī sadarbību un labas prakses apmaiņu ar citām Savienības aģentūrām, lai uzlabotu efektivitāti, it sevišķi ņemot vērā karu Ukrainā un inflācijas radīto spiedienu; aicina visas aģentūras ieviest sistēmu un kritērijus, lai objektīvi un detalizēti uzraudzītu aģentūru ieguvumus un/vai ietaupījumus laika, personāla, izmantotās enerģijas u. c. ziņā un šo ieguvumu un ietaupījumu dinamiku no gada uz gadu, un ziņot par to budžeta izpildes apstiprinātājiestādei; aicina visas aģentūras koordinēt darbību, tostarp ar *EUAN*, ar mērķi noteikt un izmantot kopīgu instrumentu, kas ļautu salīdzināmā veidā ziņot par šādiem ieguvumiem/ietaupījumiem;

27. atzīst *EUAN* svarīgo lomu sinerģijas veidošanā, tostarp palīdzībā aģentūrām optimizēt budžeta izlietojumu, kas cita starpā panākams, koordinējot kopīgas iepirkuma procedūras, iesaistoties partnerībās, pārskatot prioritātes un samazinot izmaksas; šajā sakarībā atzīst desmit tematisko *EUAN* apakštīklu paveikto darbu; turklāt atgādina, ka kopīgās iniciatīvas apvieno dažādas perspektīvas, mazina centienu dublēšanos, uzlabo mācīšanos un stiprina attiecības starp dalībniekiem; mudina *EUAN* stiprināt koordinācijas lomu un ierosināt vairāk kopīgu instrumentu, kas varētu palīdzēt aģentūrām;

28. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas veikto horizontālo revīziju, kurā analizēta aģentūru atbildes reakcija uz klimata un enerģētikas krīzēm un to ziņojumi par sniegumu klimata un energoefektivitātes jomā; pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu un aģentūru atbildēm uz Parlamenta rakstiskajiem jautājumiem konstatē, ka 2022. gada beigās vides vadības un audita sistēmas (*EMAS*) sertifikāciju bija veikušas 10 aģentūras (2021. gadā – 6), savukārt 22 aģentūras to nebija veikušas (no tām 15 aģentūrās *EMAS* sertifikācijas process bija sākts, bet vēl turpinājās); aicina visas attiecīgās aģentūras paātrināt *EMAS* sertifikācijas procesu;

29. atzinīgi vērtē to, ka visas aģentūras ir dažādā mērā ieviesušas pasākumus, kuru mērķis ir samazināt aģentūru ietekmi uz vidi un sniegt pozitīvu ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā; pauž atzinību aģentūrām (piemēram, *ACER*), kuras ir oficiāli apstiprinājušas (un īstenojušas) zaļināšanas rīcības plānu; atkārtoti iesaka visām aģentūrām pieņemt daudzgadu rīcības plānus, kuros būtu ietvertas apņemšanās samazināt CO_2 emisiju, kas cita starpā panākams, izmantojot ilgtspējīgas ēkas un darba telpas, optimizējot enerģijas patēriņu, veicinot mazoglekļa ceļošanas veidus, izmantojot hibrīddarba metodes un par prioritāti nosakot ilgtspējīgu produktu un pakalpojumu iegādi; aicina visas aģentūras, meklējot jaunas biroju telpas, apsvērt vides aspektus; atkārtoti norāda, ka šajā sakarībā *EUAN*, iespējams, varētu palīdzēt aģentūrām, izstrādājot *ad hoc* daudzgadu rīcības plānu;

30. atzinīgi vērtē to, ka 19 no 33 decentralizētajām aģentūrām ir ieviesušas korporatīvos energoefektivitātes un klimatneitralitātes uzlabošanas plānus; tomēr pauž nožēlu par Revīzijas palātas ziņojumā pausto, ka 14 no 33 decentralizētajām aģentūrām vēl nav ieviesušas korporatīvos plānus savu darbību energoefektivitātes un klimatneitralitātes uzlabošanai; norāda, ka 2022. gadā neviena aģentūra nebija publicējusi ilgtspējas ziņojumu, bet *Cedefop*, EIT un *Eurofound* plāno to izdarīt līdz 2024. gadam; šajā sakarībā pievienojas Revīzijas palātas ieteikumam un mudina visas aģentūras uzlabot klimatneitralitāti un energoefektivitāti, atjauninot korporatīvos plānus, kuros paredzētas skaidri definētas, skaitliski izteiktas bāzlīnijas un mērķrādītāji oglekļa pēdas un enerģijas patēriņa samazināšanai, kā arī ziņot par savu sniegumu klimata, enerģētikas un vides jomā, publicējot ilgtspējas ziņojumus vai vides deklarācijas;

31. atgādina, ka ir svarīgi paaugstināt aģentūru darba digitalizācijas līmeni gan attiecībā uz iekšējo darbību un pārvaldību, gan arī attiecībā uz procedūrām, lai īstenotu pāreju uz bezpapīra procesiem; norāda, ka šīs pozitīvās norises ietekmē izmaksu lietderību; pauž gandarījumu par to, ka 2022. gadā gūti turpmāki panākumi aģentūru darbplūsmu un procedūru digitalizēšanā un optimizēšanā, it sevišķi cilvēkresursu un iepirkuma procedūru jomā; mudina visas aģentūras pieņemt un ieviest uzlabota kvalificēta paraksta un kvalificēta elektroniskā paraksta programmatūru, lai šādi iegūtu gan iekšējo, gan ārējo darījumu partneru apstiprinājumus un parakstus iepirkuma un līgumu dokumentos; aicina *EUAN* atbalstīt visas iniciatīvas, kuru mērķis ir paātrināt šo digitalizāciju, un regulāri informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par digitalizācijas jomā gūto progresu;

32. aicina Komisiju nodrošināt aģentūru specializēto zināšanu labāku izmantošanu attiecīgajās politikas jomās, piemēram, attiecībā uz ziņojumu un pētījumu izstrādi, zinātnisko izpēti un apsekojumu veikšanu, jo tas var ļaut efektīvāk izmantot Savienības budžeta resursus salīdzinājumā ar alternatīviem risinājumiem; turklāt uzsver nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības jomā strādājošo aģentūrām piemītošo, bet neizmantoto potenciālu nodrošināt specifisku, būtisku informāciju un tikpat kvalitatīvus produktus, kādus nodrošina ārējie konsultanti, ja vien aģentūru pilnvaras to atļautu;

Personāla politika

33. norāda, ka 33 decentralizētajās aģentūrās 2022. gadā pavisam bija nodarbināti 10 146 darbinieki, t. i., ierēdņi, pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti (2021. gadā – 9 631), un tas ir par 5,34 % vairāk nekā 2021. gadā; norāda uz Revīzijas palātas ziņojumā sniegto informāciju, ka darbinieku skaita pieaugums kopš 2021. gada lielākoties ir saistīts ar to, ka turpinās nesen dibināto aģentūru (piemēram, *ELA*) izveide, kā arī to aģentūru paplašināšanās, kurām tika uzticēti jauni uzdevumi (*EFCA*, *EUAA* un *Frontex*); uzteic aģentūras (*EIGE* un *EUSPA*), kuras 2022. gadā bija par 100 % aizpildījušas savus štatu sarakstus;

34. norāda, ka 2022. gadā 5 aģentūrās tika reģistrēta darbinieku saslimšana ar izdegšanas sindromu (kopā 16 gadījumi) un 19 aģentūrās daļa darbinieku strādāja virsstundas (2021. gadā – 13); uzsver, ka ne visi izdegšanas sindroma gadījumi tiek oficiāli reģistrēti; norāda, ka aģentūras, kurās īpaši daudz darbinieku strādāja virsstundas, ir *EFSA* (81 % no visiem darbiniekiem) un *Eurofound* (97 % no visiem darbiniekiem;

35. ar bažām norāda, ka 2022. gadā 15 no 33 aģentūrām darbinieku mainība pārsniedza 5 % un četrās no minētajām aģentūrām tā pārsniedza 10 %; uzteic aģentūras (piemēram, *EBA*) par mērķtiecīgi veiktajiem pasākumiem augstas darbinieku mainības novēršanai; uzsver, ka ir svarīgi, lai visas aģentūras īstenotu pasākumus talantu pārvaldības uzlabošanai un talantu noturēšanai; pauž cerību, ka *EUAN* būs forums, kurā iesaistītās aģentūras varēs apmainīties ar labu praksi un gadījumos, kad tas iespējams, apvienos spēkus šā jautājuma risināšanai;

36. konstatē, ka Savienības decentralizēto aģentūru darbinieku vidū ģeogrāfiskais līdzsvars vairāk atbilst dalībvalstu iedzīvotāju skaita procentuālajam īpatsvaram ES-27 iedzīvotāju kopskaitā nekā darbinieku ģeogrāfiskais līdzsvars Komisijā; pauž nožēlu par to, ka septiņas dalībvalstis ir nepietiekami pārstāvētas, septiņpadsmit dalībvalstis pārstāvētas pārāk lielā mērā un trīs dalībvalstis pārstāvētas apmēram līdzsvaroti; atgādina, ka aģentūrām ir jāveic konkrēti pasākumi, lai uzlabotu ģeogrāfisko līdzsvaru; pēc iepazīšanās ar 2023. gada 15. maijā publicēto pētījumu *The use of contract agents in decentralised agencies* ("Līgumdarbinieku izmantošana decentralizētajās aģentūrās", turpmāk – "pētījums") konstatē, ka līgumdarbinieku amata vietu atšķirīgā finansiālā pievilcība dažādos reģionos var ietekmēt pretendentu ģeogrāfisko daudzveidību;

37. uzsver, ka nodrošināt ģeogrāfisko līdzsvaru vairākām aģentūrām joprojām ir problemātiski – tajās ievērojama procentuālā daļa darbinieku ir tās dalībvalsts valstspiederīgie, kurā aģentūras atrodas, piemēram, *BEREC* (58 % latviešu), *Cedefop* (47 % grieķu), *EFSA* (49 % itāļu), *EU-OSHA* (46 % spāņu); pieņem zināšanai to, ka aģentūras savus darbiniekus atlasa, pamatojoties uz kandidātu nopelniem, un vienādu nopelnu gadījumā priekšroka tiktu dota kandidātam no nepietiekami pārstāvētas valsts; aicina aģentūras veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu līdzsvarotu un līdzvērtīgu ģeogrāfisko pārstāvību;

38. atzīst, ka talantu piesaistīšana un ģeogrāfiski daudzveidīga darbaspēka nodrošināšana ir saistīta ar aģentūru individuālajām īpatnībām (piemēram, atrašanās vietu, infrastruktūru, skolām, politikas jomu), kā arī ar ārējiem ierobežojošiem faktoriem (piemēram, konkurenci ar privāto sektoru, darba nenoteiktību īstermiņa līgumu dēļ, zemiem korekcijas koeficientiem); ar gandarījumu ņem vērā, ka *EUAN* ziņojumā par pasākumiem, kas veikti pēc 2021. gada budžeta izpildes apstiprināšanas, atspoguļots *EUAN* paveiktais šāda nepievilcīguma novēršanai un aģentūru personāla reprezentativitātes uzlabošanai vecuma, dzimuma un ģeogrāfiskās izcelsmes ziņā;

39. ar bažām norāda uz Revīzijas palātas ziņojuma konstatējumiem par nepilnībām, kas saistītas ar pabalstiem valstu norīkotajiem ekspertiem, praktikantu stipendijām un darbā pieņemšanas procedūrām, un norāda, ka Revīzijas palāta formulējusi 8 apsvērumus, no kuriem 3 saistīti ar nepamatotiem maksājumiem; aicina attiecīgās aģentūras uzlabot *ex ante* pārbaudes, lai maksājumi tiktu veikti, pamatojoties uz dokumentāriem pierādījumiem un spēkā esošajiem noteikumiem;

40. norāda, ka 2022. gadā salīdzinājumā ar 2021. gadu nedaudz uzlabojies dzimumu līdzsvars gan augstākā un vidējā līmeņa vadītāju vidū – 66,59 % vīriešu un 33,41 % sieviešu (2021. gadā attiecīgi 68 % un 32 %), gan aģentūru valdēs, proti, 60,33 % vīriešu un 39,67 % sieviešu (2021. gadā attiecīgi 62 % un 38 %); norāda, ka saskaņā ar sniegto informāciju dzimumu līdzsvars darbinieku vidū kopumā pasliktinājās, proti, 54,26 % vīriešu un 46,74 % sieviešu (2021. gadā attiecīgi 50,3 % un 49,7 %); aicina aģentūras veltīt centienus tam, lai turpinātu uzlabot dzimumu līdzsvaru augstākā līmeņa vadībā; atkārtoti aicina Komisiju un dalībvalstis ievērot dzimumu līdzsvaru valdes vai administratīvās padomes locekļu kandidatūru izvirzīšanā un iecelšanā; atkārtoti vērš uzmanību uz aģentūru mērķi pieskaņoties Komisijai, proti, līdz 2024. gada beigām visos vadības līmeņos panākt dzimumu līdzsvaru 50 % apmērā;

41. konstatē, ka visas aģentūras ir ieviesušas pasākumus, lai uzlabotu darbinieku labbūtību darbā un darba un privātās dzīves līdzsvaru; norāda, ka šo pasākumu skaits un ietekme dažādās aģentūrās ievērojami atšķiras un ka aģentūrām šajā ziņā, šķiet, nav vienotas atsauces sistēmas; aicina *EUAN* šajā sakarībā koordinēt centienus virzībā uz vienotas atsauces sistēmas izstrādi; ar gandarījumu norāda, ka lielākā daļa aģentūru ir ieviesušas pasākumus personu ar invaliditāti integrācijai, turklāt minētie pasākumi ietver gan fiziskus pielāgojumus, piemēram, ēku pieejamības nodrošināšanu cilvēkiem, kuri pārvietojas ratiņkrēslā, un rampu uzstādīšanu pie galvenajām ieejām, gan darbinieku darba vietu pielāgošanu, pielāgotu darba vidi darbiniekiem ar invaliditāti un īpaša aprīkojuma nodrošināšanu, pamatojoties uz individuālām vajadzībām; turklāt pauž gandarījumu par citiem pasākumiem, kas ietver iekļaujošas prakses integrēšanu cilvēkresursu politikā, piemēram, rosināt pieteikties kandidātus ar invaliditāti, nodrošināt, ka darbā pieņemšanas procedūras invaliditātes gadījumā nav diskriminējošas, nodrošināt cilvēkresursu nodaļu darbiniekiem un atlases komisijām apmācību par daudzveidības un iekļaušanas jautājumiem un sniedzot norādījumus par neapzinātu aizspriedumu konstatēšanu un apkarošanu; aicina aģentūras, kuru budžeti ir apjomīgāki, atspoguļot savus ieguldījumus pasākumos, kas paredzēti personu ar invaliditāti integrācijai un attiecīgi darbinieku labbūtības uzlabošanai darbā, kā arī darba un privātās dzīves līdzsvara uzlabošanai;

42. norāda, ka 17 aģentūras jau ir pieņēmušas daudzveidības un iekļaušanas hartu, ko apstiprinājusi darba grupa, kura nodarbojas ar daudzveidības un iekļaušanas jautājumiem (*WGDI*); aicina pārējās aģentūras nekavējoties pieņemt minēto hartu; atzinīgi vērtē *EUAN* izveidotās darba grupas, kas nodarbojas ar daudzveidības un iekļaušanas jautājumiem (*WGDI*), aktīvo izaugsmi; šajā sakarībā ar gandarījumu norāda uz dažādām norisēm un pasākumiem, ko *EUAN* organizēja 2022. gadā, piemēram, tiešsaistes sarunas par tematiem "Vadības pārdefinēšana – sievietes ES aģentūru vadībā", "*Alfa* līderības kultūras pārvarēšana – kā ikviens/ikviena var kļūt par veiksmīgu līderi" un "Rast spēku neaizsargātībā", atzīmējot Starptautisko dienu cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī *EUAN* daudzveidības un iekļaušanas balvas par administratīvām un cilvēkresursu iniciatīvām, ar kurām tiek veicināta informētība par pašreizējo daudzveidības un iekļaušanas praksi aģentūrās un šīs prakses īstenošana; aicina *EUAN* iesniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei rezultātus, kas gūti aģentūru darbinieku aptaujā par daudzveidību un iekļaušanu; aicina *EUAN* turpināt ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par daudzveidības un iekļaušanas jautājumos panākto progresu;

43. atgādina, ka ir svarīgi izstrādāt ilgtermiņa cilvēkresursu politiku attiecībā uz darba un privātās dzīves līdzsvaru, profesionālo orientāciju visa mūža garumā un īpašu uz karjeras izaugsmi vērstas apmācības iespēju piedāvāšanu, dzimumu līdzsvaru visos personāla līmeņos, tāldarbu, tiesībām būt bezsaistē, ģeogrāfiskā līdzsvara uzlabošanu nolūkā panākt pienācīgu pārstāvību no visām dalībvalstīm un cilvēku ar invaliditāti pieņemšanu darbā un integrāciju, kā arī vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšanu pret šiem cilvēkiem un viņu iespēju veicināšanu;

44. norāda, ka visas aģentūras attiecībā uz visiem saviem darbiniekiem ir ieviesušas rīcībpolitiku un pasākumus aizskarošas izturēšanās novēršanai un apkarošanai, turklāt dažās aģentūrās ir ieviesti specifiski pasākumi (piemēram, mācības, izpratnes veicināšanas pasākumi vai konsultācijas) augstākā un vidējā līmeņa vadītājiem; turklāt norāda, ka 8 aģentūras ziņojušas, ka 2022. gadā tajās bijuši 23 aizskarošas izturēšanās gadījumi – jau slēgti vai joprojām izskatīšanā esoši; konstatē, ka dažās aģentūrās (piemēram, *ECDC*. *ENISA*, *EUAA*) ar personālu saistītās procedūrās (piemēram, aizskarošas izturēšanās gadījumos) tiek piesaistīts atbalsts no ārējiem juridiskajiem birojiem, kas specializējušies Savienības civildienesta tiesībās (Savienības Civildienesta noteikumi), pat ja šīm aģentūrām ir savs juridiskais departaments/dienests; pēc iepazīšanās ar *EUAN* ziņojumu par pasākumiem, kas veikti pēc 2021. gada budžeta izpildes apstiprināšanas, konstatē, ka aģentūras lielākoties nav saskārušās ar aizskarošas izturēšanās gadījumiem, kuru risināšanai būtu nepieciešams atbalsts no ārējiem juridiskajiem birojiem vai padomdevējiem;

45. pieņem zināšanai, ka Lietuvas Republikas Augstākā tiesa savā 2022. gada 23. februāra spriedumā ņēma vērā Eiropas Savienības Tiesas spriedumu lietā C-948/19, kurā noteikts, ka Savienības aģentūrās strādājošie pagaidu darba aģentūru darbinieki ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/104/EK ([4]) piemērošanas jomā; aicina visas aģentūras prioritāri nodarbināt pastāvīgos darbiniekus, nevis izmantot ārējos konsultantus, lai garantētu augstas kvalitātes darba apstākļus un novērstu zināšanu un pieredzes zaudēšanu;

46. atgādina, ka saskaņā ar Savienības Civildienesta noteikumiem decentralizētajām aģentūrām ir iespēja veidot savu personāla sastāvu tā, ka līgumdarbinieku skaits ir līdz pat 65 % no kopējā darbinieku skaita – šā noteikuma mērķis ir nodrošināt elastīgumu; šajā sakarībā pēc viedokļu apmaiņas, kas norisinājās Parlamentā 2023. gada 27. jūnijā notikušajā atklātajā uzklausīšanā ("Personāls un citi resursi Savienības aģentūrās, struktūrās un kopuzņēmumos", turpmāk – "atklātā uzklausīšana"), kā arī pēc iepazīšanās ar pētījumu norāda, ka Komisijas vienotās procedūras līgumdarbinieku skaita noteikšanai nedod iespēju elastīgi pieņemt darbā līgumdarbiniekus, pamatojoties uz darba slodzes novērtējumu, kas izriet no aģentūrām uzticētajiem uzdevumiem, un ierobežo aģentūru spēju elastīgi pielāgoties jaunām vajadzībām; norāda, ka no atklātajā uzklausīšanā paustajiem viedokļiem izriet arī tas, ka izmaksas saistībā ar pagaidu darba aģentūru darbinieku nodarbināšanu, kas tiek darīts, lai apmierinātu īstermiņa vajadzības un aizstātu prombūtnē esošus darbiniekus, ievērojami pārsniedz ar līgumdarbinieku nodarbināšanu saistītās izmaksas, un tas kļūst problemātiski, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas 2021. gada 11. novembra spriedumu (lieta C-948/19), kurā noteikts, ka aģentūrām neatkarīgi no līgumiskās situācijas ir jāievēro princips – vienāda darba samaksa par vienādiem uzdevumiem; atkārtoti aicina aģentūras, cik vien iespējams, nodarbināt pastāvīgos darbiniekus lai garantētu kvalitatīvus darba apstākļus un novērstu zināšanu un pieredzes zudumu, un aicina Komisiju nodrošināt, ka tām tiek piešķirti pienācīgi cilvēkresursi;

47. pēc iepazīšanās ar pētījumu konstatē, ka, raugoties uz personāla sastāvu, līgumdarbinieku skaits decentralizētajās aģentūrās pēdējo desmit gadu laikā ir palielinājies gan absolūtā izteiksmē, gan kā relatīvā daļa no kopējā darbaspēka: 2012. gadā šis rādītājs bija 17 %, savukārt 2021. gadā – 21 %, un līgumdarbinieku skaits laika gaitā visvairāk pieaudzis IV kategorijā (2019. gadā visās funkciju grupās sasniedzot līdz pat 46 %), kas, iespējams, liecina par to, ka aģentūras nodarbina līgumdarbiniekus tām uzticēto pamatuzdevumu veikšanai; saprot, ka līgumdarbinieku nodarbināšana, raugoties uz tiem kā neatņemamu darbaspēka daļu, aģentūrām palīdz rast risinājumu situācijās, kad, paplašinoties pienākumu apjomam un vienlaikus saņemot mazāk amata vietu, ir izsmeltas iespējas palielināt efektivitāti; tomēr norāda, ka atšķirības līgumu veidos, kas attiecas uz līdzīgiem uzdevumiem, būtiski ietekmē līgumdarbinieku darba pieredzi kopumā un motivāciju un ka lielāka to līgumdarbinieku rotācija, kuri strādā specializētākos amatos, varētu radīt problēmas saistībā ar zināšanu saglabāšanu organizācijā; turklāt pēc iepazīšanās ar pētījumu norāda uz atšķirībām starp līgumdarbinieku atalgojumu un vietējām algām dalībvalstīs, proti, dažās aģentūrās (*EEA*, *Eurofound*, Eiropolā) līgumdarbinieku algas visās funkciju grupās bija zemākas par vidējām algām attiecīgajās dalībvalstīs (DK, IE, NL), savukārt citās aģentūrās (piemēram, *ENISA*, *EIGE*) nodarbināto līgumdarbinieku algas bija augstākas nekā vietējās algas (EL, LT); konstatē, ka līgumdarbinieku darbā pieņemšanas procesa ilgums svārstās no trim līdz deviņiem mēnešiem un pat ilgāk, turklāt darbā pieņemšanas procedūras un to, cik tās ir sekmīgas, var ietekmēt atšķirības starp dažādo amatu atalgojumu;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

48. norāda, ka visas aģentūras, izņemot vienu, ir ieviesušas interešu konfliktu novēršanas un pārvaldības politiku; atzinīgi vērtē vairuma aģentūru veiktos pasākumus iekšējo procedūru un kontroļu pastiprināšanai attiecībā uz iespējamām "virpuļdurvju" efekta situācijām, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību piemērojamām prasībām, ko paredz Savienības Civildienesta noteikumi; pēc iepazīšanās ar *EUAN* ziņojumu par pasākumiem, kas veikti pēc 2021. gada budžeta izpildes apstiprināšanas, norāda, ka aģentūru valdes locekļi vairumā gadījumu nāk no valsts līmeņa publiskā sektora iestādēm, līdz ar to interešu konfliktu iespējamība ir salīdzinoši neliela; norāda, ka no minētā ziņojuma izriet arī tas, ka valdes locekļi lielākoties ir atbildīgi par pārvaldības un uzraudzības uzdevumiem (un tikai retos gadījumos pieņem ar darbību saistītus lēmumus) un, ja viņi dodas strādāt regulētās nozarēs, viņiem tiek piemēroti atsevišķi ierobežojoši pasākumi, ņemot vērā, ka viņiem nav juridiska pienākuma lūgt atļauju, lai stātos darbā; aicina *EUAN* iesniegt Parlamentam izsmeļošu sarakstu ar šādiem ierobežojošiem pasākumiem, ko aģentūras īsteno praksē; konstatē, ka no pētījuma izriet arī tas, ka līgumdarbinieku nodarbināšana, acīmredzot, nepalielina risku vairot "virpuļdurvju" efekta problemātiku;

49. pēc iepazīšanās ar *EUAN* ziņojumu par pasākumiem, kas veikti pēc 2021. gada budžeta izpildes apstiprināšanas, norāda, ka dažos gadījumos aģentūras uzskata, ka, ņemot vērā to uzdevumus, veiktos pienākumus un vidi un kontekstu, kādā tās darbojas, interešu konfliktu un lobistu spiediena riska līmenis ir zems, un tas ietekmē šo aģentūru viedokli attiecībā uz to, cik lielā mērā tām būtu nepieciešama korupcijas apkarošanas stratēģija, savukārt citas aģentūras, kuras ir vairāk pakļautas šādam riskam, ir ieviesušas pilnībā izvērstas korupcijas apkarošanas stratēģijas, kas dažos gadījumos izstrādātas kopā ar *OLAF*; šajā sakarībā atkārtoti uzsver, ka ir regulāri jāatjaunina noteikumi par pārredzamību, neatbilstību, interešu konfliktiem, "virpuļdurvju" efektu un nelikumīgu lobēšanu, kā arī krāpšanas apkarošanas stratēģijas; pēc iepazīšanās ar aģentūru ziņojumu par pasākumiem, kas veikti pēc 2021. gada budžeta izpildes apstiprināšanas, pieņem zināšanai, ka lielākā daļa aģentūru neplāno izstrādāt iekšēju korupcijas apkarošanas stratēģiju, savukārt dažām aģentūrām (piemēram, *EBA*, *EIOPA*) korupcijas apkarošanas stratēģija ir iekļauta krāpšanas apkarošanas stratēģijā;

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/104/EK (2008. gada 19. novembris) par pagaidu darba aģentūrām (OV L 327, 5.12.2008., 9. lpp.).

50. atzinīgi vērtē informācijas publicēšanu par visām interešu pārstāvju, ieinteresēto personu un lobistu sanāksmēm ar aģentūrām, kurās šādas sanāksmes notiek; aicina aģentūras (piemēram, *EASA*), kuras nav izveidojušas tīmekļa vietni šādu sanāksmju informācijas publicēšanai, nekavējoties to izdarīt; norāda, ka dažas aģentūras (piemēram, *BEREC*, *CEPOL*, *CdT*, *EU-OSHA*) savas darbības specifikas dēļ netiekas ar lobistiem;

51. norāda, ka visas aģentūras prasa valdes locekļiem un augstākajai vadībai iesniegt interešu deklarācijas, ko aģentūras publicē savās tīmekļa vietnēs; turklāt norāda, ka lielākā daļa aģentūru savās tīmekļa vietnēs publicē valdes locekļu, vadošo darbinieku, ārējo ekspertu un iekšējo ekspertu biogrāfijas (*CV*) vai īsu dzīves gājuma aprakstu; uzsver, ka dažas aģentūras (piemēram, *Cedefop*, *EFSA*, *ELA*, *ENISA*) nav publicējušas dažu valdes locekļu un aizstājēju *CV*; aicina minētās aģentūras nekavējoties publicēt visus šos *CV* savās tīmekļa vietnēs;

52. uzsver, ka lielākā daļa aģentūru ziņojušas, ka 2022. gadā tajās nav konstatēti interešu konflikta gadījumi, savukārt 9 aģentūras ziņojušas par šādiem gadījumiem; norāda, ka izmeklētie gadījumi attiecās uz iepriekšējo nodarbinātību (*ACER*), finansiālo interešu, piemēram, saņemto honorāru vai tuvu ģimenes locekļu interešu, nedeklarēšanu (*EMA*), darbā pieņemšanas procedūrām (*EMSA*), valdes locekļu iesaistīšanu ar personālu saistītās procedūrās (*Eurojust*) un nodarbinātību pēc aiziešanas no civildienesta (Eiropols); atzinīgi vērtē 2022. gadā slēgto gadījumu vispārējo īpatsvaru aģentūrās (no 21 paziņotā un izmeklētā gadījuma 19 gadījumi slēgti), kā arī reaģēšanas pasākumus, kas veikti, lai nepieļautu nelabvēlīgu ietekmi uz minēto aģentūru interesēm; atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi ieviest stingrus iekšējos noteikumus un regulējumu ar mērķi novērst jebkādu aizskarošu izturēšanos, interešu konfliktu vai "virpuļdurvju" efektu, tādējādi nodrošinot visaugstākos ētikas standartus un palielinot sabiedrības uzticēšanos Savienības iestādēm;

53. norāda, ka visas aģentūras ir ieviesušas trauksmes celšanas politiku; konstatē, ka 2022. gadā tika ziņots un veikta izmeklēšana par 52 trauksmes celšanas gadījumiem, no kuriem 47 gadījumu izskatīšana tika pabeigta (tostarp 37 ārējas trauksmes celšanas gadījumi *EMA*) un 2 gadījumus (*Frontex*) izmeklēja *OLAF*; aicina visas aģentūras nodrošināt, lai tām būtu ieviesti specifiski, droši un efektīvi ziņošanas kanāli saskaņā ar attiecīgajām prasībām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/1937 ([5]) par trauksmes celšanu;

Iepirkums

54. ar lielām bažām norāda uz to, ka 2022. gadā Revīzijas palāta konstatēja 48 nepilnības publiskajā iepirkumā (salīdzinājumam: 2020. gadā – 18 un 2021. gadā – 34) un ka pieaug aģentūru skaits, kurās šādas nepilnības konstatētas – 2022. gadā tās tika novērotas 24 aģentūrās (salīdzinājumā ar 22 aģentūrām 2021. gadā un 14 aģentūrām 2020. gadā); pauž bažas par to, ka tieši šādas nepilnības joprojām rada visvairāk nepamatoto maksājumu, kas izriet no neatbilstīgām iepirkuma procedūrām, par kurām ziņots vai nu 2022. gadā, vai iepriekšējos gados; pievienojas Revīzijas palātas ieteikumam, ka, īstenojot pamatlīgumus, attiecīgajām aģentūrām konkrēti līgumi ir jāizmanto tikai to preču vai pakalpojumu iepirkumam, uz ko attiecas atbilstošais pamatlīgums; turklāt pievienojas Revīzijas palātas ieteikumam, ka attiecīgajām aģentūrām būtu jāturpina uzlabot savas publiskā iepirkuma procedūras, nodrošinot pilnīgu atbilstību piemērojamajiem noteikumiem, tostarp attiecībā uz izmaiņu ieviešanas nosacījumiem jau pastāvošos līgumos;

55. atzinīgi vērtē to, ka Savienības aģentūras arvien vairāk izmanto e-iepirkuma instrumentus; norāda, ka visizplatītākie *e-PRIOR* moduļi, ko aģentūras izmanto, ir elektroniskais iepirkums (*e-Tendering*), piedāvājumu elektroniskā iesniegšana (*e-Submission*) un e-rēķinu sagatavošana (*e-Invoicing*); turklāt norāda, ka 2022. gadā 20 aģentūras pieņēma un ieviesa publiskā iepirkuma pārvaldības rīku, 7 aģentūras to testēja un 23 aģentūras ir ieviesušas kvalificēta elektroniskā paraksta rīkus; aicina visas aģentūras ieviest šos instrumentus, turpināt darbu virzībā uz iepirkuma procesu pilnīgu digitalizāciju un regulāri informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šajā ziņā gūto progresu;

56. atgādina, ka ir svarīgi visās publiskā iepirkuma procedūrās nodrošināt godīgu konkurenci starp pretendentiem un iepirkt preces un pakalpojumus par vislabāko cenu, ievērojot pārredzamības, proporcionalitātes, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminēšanas principu; aicina visas aģentūras ieviest visus Komisijas izstrādātos e-iepirkuma IT rīkus; aicina visas aģentūras turpināt uzlabot savas publiskā iepirkuma procedūras, kā arī rādīt piemēru un izmantot spēkā esošās ES Publiskā iepirkuma direktīvas sociālo klauzulu, lai nodrošinātu, ka ekonomikas dalībnieki, kas iesaistīti publiskajos līgumos, pilda visus Savienības tiesību aktos, valstu tiesību aktos vai koplīgumos vai piemērojamajos starptautiskajos vides, sociālo vai darba tiesību noteikumos paredzētos pienākumus vides, sociālo un darba tiesību jomā;

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1937 (2019. gada 23. oktobris) par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem (OV L 305, 26.11.2019., 17. lpp.).

Iekšējā kontrole

57. ar bažām norāda uz Revīzijas palātas konstatējumiem attiecībā uz pārvaldības un kontroles sistēmām (kas neattiecas uz iepirkumu un cilvēkresursu jautājumiem), proti, ka 2022. gadā šajās sistēmās konstatēti trūkumi datu kvalitātē un datu pilnīgumā, izdevumi, kas veikti bez kredītrīkotāja pienācīga pilnvaru deleģējuma, pienācīgu *ex post* / *ex ante* pārbaužu trūkums un nepilnības piešķīrumu, dotāciju un saistību pārvaldībā; norāda, ka no kopumā 24 konstatējumiem šajās jomās 3 konstatējumi bija saistīti ar nepamatotiem maksājumiem; stingri uzstāj uz prasību ieviest efektīvas pārvaldības un kontroles sistēmas, lai nepieļautu šādus trūkumus; atkārtoti aicina stiprināt pārvaldības un kontroles sistēmas, lai nodrošinātu aģentūru pienācīgu darbību;

58. norāda, ka 2022. gada beigās visas aģentūras ziņoja, ka ir ieviesušas pārskatīto uz *COSO* balstīto iekšējās kontroles sistēmu un veikušas šīs sistēmas ikgadējo novērtējumu; atkārtoti aicina visas aģentūras sniegt novērtējuma rezultātus vismaz komponentu līmenī, tomēr mudina tās atspoguļot šo informāciju detalizētāk, piemēram, pēc iekšējās kontroles principiem;

59. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumā sniegto informāciju par pasākumiem, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados paustajiem apsvērumiem, 2022. gadā tika pabeigta 64 apsvērumu ieviešana, savukārt 57 apsvērumu ieviešana vēl turpinājās vai vēl nebija sākta; aicina aģentūras rūpīgi ieviest šos apsvērumus un turpināt uzlabot savas iekšējās kontroles sistēmas; visbeidzot norāda, ka 8 aģentūras ziņojušas par 23 *OLAF* izskatīšanā esošiem gadījumiem, no kuriem 11 gadījumu izskatīšana 2022. gadā tikusi slēgta;

Citi jautājumi

60. atzinīgi vērtē aģentūru 2022. gadā veiktos turpmākos pasākumus kiberdrošības un to rīcībā esošās digitāli reģistrētās informācijas aizsardzības stiprināšanai; uzteic aģentūras (*ECDC*, *ECHA*, *EIGE*, *ENISA*), kuras pieņēmušas vai atjauninājušas savu kiberdrošības un informācijas drošības politiku, ņemot vērā Savienības regulas par kiberdrošību un informācijas drošību Savienības iestādēs un struktūrās; norāda, ka dažas aģentūras (piemēram, *CEPOL*) vēl nav pieņēmušas šādu politiku, jo to štatu sarakstā nav paredzētas amata vietas, kas būtu nepieciešamas minēto regulu īstenošanai; aicina attiecīgās aģentūras iespējami drīz rast pagaidu risinājumus (piemēram, attiecīgo resursu dalīšanu ar citām aģentūrām) un apzināt iespējas, kā panākt pastāvīgu risinājumu; šajā sakarībā aicina *EUAN* veicināt labāku informācijas apmaiņu starp aģentūrām; aicina attiecīgās aģentūras turpināt ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šajos jautājumos panākto progresu;

61. pamatojoties uz atklātajā uzklausīšanā notikušo viedokļu apmaiņu, secina, ka 1) kiberdraudi arvien pieaug, un *ENISA* budžets būtu attiecīgi jāpalielina, arī ja šai aģentūrai nav uzticēti jauni uzdevumi, bet gan tikai tiek paplašināts uzdevumu tvērums; 2) ar Komisijas kibersolidaritātes un kibernoturības tiesību aktiem *ENISA* tiktu uzticēti jauni uzdevumi, neparedzot papildu resursus; 3) ir ļoti svarīgi, izmantojot skaidru un pārredzamu metodi, kopā ar aģentūrām veikt un formalizēt novērtējumu attiecībā uz to, kādi resursi nepieciešami, ja tiek papildināts aģentūrām uzticēto uzdevumu klāsts vai paplašināta to darbības joma; aicina Komisiju ņemt vērā šos aspektus un atgādina, ka kiberdrošības jomā katrai aģentūrai ir jāveic ieguldījumi, lai izpildītu juridiskās prasības;

62. atzinīgi vērtē aģentūru īstenotos centienus darīt zināmus paveiktā darba rezultātus un publicēt tos dažādos kanālos, tostarp savās tīmekļa vietnēs un sociālajos medijos; aicina aģentūras turpināt centienus skaidrā un saprotamā valodā ziņot Savienības iedzīvotājiem un plašai sabiedrībai relevantu informāciju par savu sniegumu, lai nodrošinātu lielāku pārredzamību un publisku pārskatatbildību, labāk izmantojot medijus un sociālo mediju kanālus; gaida, ka aģentūras ziņos budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šo jautājumu;

63. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada", kurā izklāstīts mērķis racionalizēt un vienkāršot ziņošanas pienākumus katrā no zaļajām, digitālajām un ekonomikas tematiskajām jomām, samazinot šo ziņošanas slogu par 25 %, un aicina ES aģentūras racionalizēt savas iekšējās procedūras, lai samazinātu nevajadzīgu administratīvo slogu;

64. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt aģentūrām, uz kurām attiecas šī budžeta izpildes apstiprināšanas procedūra, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai, kā arī nodrošināt tās publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).